

таж причинъ голѣма рѣдкость ѣ была въ Турско знаніе писменности, какъ то и даже до днѣсь. Простому Турчину, когда читешъ нѣкожъ си старж книгъ, или документъ, или запискъ той неразбира нищо, то ѣ исто кѣту когы читѣшь Българину старо-еврейскы! Тии невѣжи варвари сѣще и немѣжше никакво понятіе отъ статистично и земеописно ученіе, послѣ завоюванія Българии, описали сж таж земж тогда съвсѣмъ тьмно и не достаточно. Тии за да упознажтъ колко земж имжтъ подѣ владеніе си изпроводили сж таковы невѣжы описатели, кои ходили отъ село на село, и описвали, колко часа растоянія има отъ едно мѣсто до друго, само по който пѣть сж ишли на длъжинж, нѣколко кладенци и рѣкы и пѣтища, кто сж срящали, назначили и друго нищо! и то не вѣобщѣ по всѣж Българіж. Имяна на градове и села въ това първо описаніе уставили сж гы какъ то ся сж звали по българскы языкъ, а нѣкои си отъ послѣ привели на турскы. Тии стари записки ся нахожджтъ днѣсь въ прахъ потжжжли и прѣнебрежены въ Цариградъ на Теттер-хане, или Кютюк-хане называемое зданіе на *Ашъ-Мегданъ*. Въспоманува ся че въ първо начало турскій Султан и издавали много фермани на българскы языкъ. Извѣстно, че таковыя фермани писани сж были отъ потурнаци, кои сж стѣпили въ турскж службж, или турское правителство ѣ было унуждено да има и Българи христіяни за таж службж. Въ село Градецъ близо до Котель не прѣдъ много години живѣяше нѣкой си войнишкы чарибашія Ариф-Ага, кой знаеше твърдѣ добрѣ да пиши българскы и нѣговъ родъ ся тѣглѣше отъ Бѣлянскія чарибашии, то есть, отъ Михаль-Беювы потомцы, за коихъ выше сказахмы. Онъ прочиташе и тѣкуваше и священное благовѣствуваніе и творѣше много добро на христіяны. Турци го сматрахж за *бекшашія*. Онъ прѣди смърти си завѣщаль да го не законажтъ нито въ турскія, нито въ християнскія гробища; нъ на особно мѣсто.

Господинъ de Lamartin, славный французскы поетъ, написалъ ѣ въ цѣлы свѣзкы многоброины листове съдържжщи